

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни «Соціально-психологічний практикум»
ступінь вищої освіти: молодший бакалавр
галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність: 053 Психологія
освітньо-професійна програма: «Психологія»**

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Се- местр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	2	45	45	5	4	111	210	–	2

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, затвердженої Вченою радою ТНЕУ (протокол № 10 від 24 червня 2020 року).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.психол.н., доцент **Гіряк Галина Степанівна**.

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 053 Психологія, протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
д.психол.н., професор

Анатолій ФУРМАН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Соціально-психологічний практикум»

1. Опис дисципліни «Соціально-психологічний практикум»

Дисципліна «Соціально-психологічний практикум»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 7	галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти молодший бакалавр	Лекції: <i>Денна – 45</i> <i>Заочна -</i> Практичні заняття: <i>Денна – 45</i> <i>Заочна -</i>
Загальна кількість годин – 210		Самостійна робота: <i>Денна – 111</i> <i>Заочна -</i> Індивідуальна робота – 5 Тренінг – 4
Тижневих годин: Денна форма навчання – 14 з них аудиторних 6		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Соціально-психологічний практикум»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Забезпечити студентів системою фундаментальних суспільно-гуманітарних знань із психології, соціології, культурології і методології у їх взаємодоповненні на рівнях адекватного сприйняття, ґрунтового наукового розуміння, рефлексивного пояснення та наукового проектування складних соціосистем, а також розширити професійні горизонти їхньої свідомості в інтерпретації соціально-психологічних інновацій та оволодінні технологією їх впровадження у різні сфери суспільного життя.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розробка напрямків та програми індивідуальних вмінь самоаналізу, міжособистісних стосунків, спілкування та самореалізації на основі знань про типи темпераменту, характеру, рівні розвитку здібностей, ментальний код;
- досягнення органічного поєднання знань програми курсу із їх виконанням у самопізнанні, самоаналіз, самовдосконаленні;
- розвиток наукового інтересу до вивчення окремих проблем теорії та практики психології шляхом самоосвіти;
- формування умінь і навичок застосування певного мінімуму психологічних засобів, які повинні бути в арсеналі практичного психолога – фахівця;
- ознайомлення студентів з методами психологічних досліджень.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з дисциплін «Теорія та історія психології», «Загальна психологія»

2.5. Результати навчання:

Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

3. Програма навчальної дисципліни «Соціально-психологічний практикум»

Змістовий модуль 1.

Психологічний світ людини і культура: обтрунтування взаємодії

Тема 1. Людина і психологічний розвиток особистості

Базові уявлення про психологію як науку. Психологія і психіка як наукові дефініції. Базові уявлення про основи психології, культурології, методології та соціології, що сприяють розвитку в кожного студента глобального світогляду та внутрішньої культури, критичного і творчого мислення, рефлексії та вдалого професійного поєднання у практичній роботі функцій психолога, соціолога, культуролога, дослідника.

Література: 1; 2; 4; 5; 6;

Тема 2. Психосоціальна сутність людини

Базові уявлення про людину як продукт біологічної, соціальної і культурної еволюції. Поняття особистості. Поява особистості. Формування особистості (І.Кон). Соціобіологічні концепції. Свідомість і поведінка як характеристики особистості. Біхевіоризм і проблема особистості. Творча природа людини. Взаємовідносини духовного і тілесного, біологічного і соціального в людині. Потреби людини: матеріальні і духовні. Людська діяльність. Основні соціальні феномени життя людини. Праця і трудова діяльність. Поняття соціального наслідування. Види спілкування. Функції спілкування. Особливості соціологічного підходу до людини, предмет і метод соціології.

Література: 2; 5; 8; 10; 12; 15

Тема 3. Людина в системі соціальних відносин

Особливості взаємодії між людьми. Знак, символ, мова. Соціальні групи і соціальні відношення. Поняття соціальної взаємодії. Група як носій соціальних відношень. Ознаки соціальної групи. Типологія соціальних груп, поняття малої групи. Середні і великі групи, локальні-дислокальні, постійні-тимчасові, первинні-вторинні, цільові та критерії їх виділення. Референтні групи. Структура соціальної групи, основні механізми її функціонування. Стійкість соціальної групи. Групова динаміка. Поняття лідерства.

Література: 1; 4; 5; 9; 12

Тема 4. Соціальні ролі, норми і цінності

Поняття соціальної ролі. Статусно-рольові позиції особи. Роль и група. Рольове напруження, причини виникнення, основні типи. Внутрішньорольові та зовнішньорольові конфлікти. Способи вирішення рольових конфліктів. Соціальні норми та цінності. Норми формальні і неформальні. Поняття термінальних та інструментальних цінностей. Загальнолюдські цінності та індивідуальні ціннісні стратегії.

Література: 2; 4; 12; 13; 14; 19

Тема 5. Культура та елементи соціальної поведінки

Поняття культури. Розуміння та сприйняття компромісного вирішення міжособистісних, міжкультурних проблемних і конфліктних ситуацій на засадах поваги, любові, добра, гуманізму.

Література: 2; 3; 4; 14; 15

Змістовий модуль 2.

Психологічні аспекти соціального життя

Тема 6. Особистість як суб'єкт суспільного життя

Соціалізація і виховання особистості. Соціалізація як процесі засвоєння культури. Етапи соціалізації. Фактори соціалізації. Сучасні концепції соціалізації. Особливості соціалізації в традиційному і сучасному суспільствах. Поняття первинної і вторинної соціалізації. Роль референтних груп в процесі соціалізації. Саморегуляція Поведінка. Самореалізація особистості. Свобода і відповідальність особистості. Загальна характеристика міжособистісних відношень. Конфліктні ситуації і способи їх вирішення.

Література: 4; 6; 9; 10; 12; 15

Тема 7. Проблема свідомості і реалії повсякдення

Проблема відношення свідомості до відображуваної дійсності. Проблема виникнення, генези свідомості. Роль свідомості у перетворенні світу. Фази (ступені) розвитку свідомості за Ж.Піаже. Психоаналіз З.Фрейда. Проблема несвідомого у творчості К.Г.Юнга. Трагування свідомості соціальним психологом, соціологом Е.Фроммом.

Література: 2; 4; 5; 6; 12

Тема 8. Структура і суспільний характер свідомості

Структура свідомості: емоції, мислення, пам'ять, воля. Свідоме і несвідоме. Усвідомлені й неусвідомлені пізнавальні процеси й утворення – відчуття, сприйняття, уявлення, пам'ять, мислення; психічні стани охоплюють емоції, настрої, бадьорість, втомленість тощо; психічні властивості людини: спостережливність, і винахідливість, риси характеру, тип темпераменту тощо.

Література: 6; 8; 12; 18

Тема 9. Цінності, смисли і психологічний світ людини

Культура і мораль, їх взаємозв'язок. Теорія моральності Кольберга, її підтвердження та критика. Культура, виховання дітей, батьківські обов'язки і сім'я. Стилi батьківської поведінки. Крос-культурні дослідження особливостей виховання. Розмаїття батьківської поведінки як функція економіки. Соціальні спільності і суспільство. Піраміда А.Маслоу. Універсальні і специфічні цінності. Екзистенційний вакуум. Традиції і цінності. Етичні норми. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей.

Література: 1; 2; 6; 12

Тема 10. Психологія спілкування

Визначення комунікації. Два модуси спілкування: вербальний і невербальний. Відмінності у мовах різних культур: теорія Хомського. Гіпотеза Сепіра-Уорфа. Мова і поведінка: специфічний випадок двомовності. Процеси кодування і декодування. Невербальний код у межах однієї культури. Крос-культурні дослідження невербальної поведінки. Канали, сигнали і повідомлення як компоненти комунікації. Міжкультурна і внутрішньокультурна комунікація. Міжкультурна комунікація і невизначеність. Міжкультурна комунікація і конфлікт. Міжкультурно-комунікативна компетентність. Міжкультурна сензитивність. Врегулювання культурних конфліктів. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ вербального і невербального спілкування з метою розв'язання міжкультурних конфліктів і вироблення ефективних навичок роботи в команді.

Література: 1; 3; 5; 12; 13; 15

Тема 11. Психологія психічного та фізичного здоров'я

Культурні відмінності в уявленнях про здоров'я. Здоров'я як відсутність хвороби. Здоров'я – синергія людини і природи. Культура і концепція тіла. Соціокультурний вплив на фізичне здоров'я і розвиток хвороб. Психосоціальні детермінанти здоров'я хвороби. Здоров'я і соціально-економічний статус. Соціальна ізоляція та смертність. Вплив соціальних і психологічних чинників на розвиток і лікування серцево-судинних захворювань. Культура і суїцид. Соціальні чинники суїцидальної поведінки. Вплив культури на уявлення і вірування, пов'язані зі здоров'ям і хворобою. Психологічна модель впливу культури на фізичне здоров'я. Визначення патології: універсальні підходи та культурний релятивізм. Крос-культурні дослідження патологічної поведінки: шизофренії, депресії, соматизації. Показники і прояви культурно-обмежених синдромів, їх класифікація. Культура і оцінка патологічної поведінки. Особливості постановки крос-культурних психіатричних діагнозів за допомогою DSM-IV та ICD-10. Культура і психотерапія. Культура і клінічна підготовка.

Література: 1; 4; 6; 12

Тема 12. Психологія соціальної поведінки і гендеру

Психологічна наука і гендер. Взаємозв'язок гендеру і культури у традиційній психології. Біологічна стаття. Психологічна стаття. Культура і гендерні стереотипи. Культура, гендерна рольова ідеологія і Я-концепція. Психологічні гендерні відмінності у різних культурах. Агресія як гендерно-формуєчий механізм. Гендерна ідентичність. Вплив культури на гендер. Групова психологія. Культурні відмінності у структурі та формі відносин у групі своїх і групі чужих.

Література: 6; 9; 10; 12; 15; 18

Тема 13. Психологічна та екологічна складові у гармонізації навколишнього середовища

Виникнення екологічної психології, її предмет та завдання. Провідні категорії екологічної психології: екологічна свідомість, середовище, психологічні впливи. Індивідуальна та суспільна екологічна свідомість, їх структура. Класифікація типів середовища. Первинні, вторинні та спільні території (за І. Альтманом).

Література: 12; 14; 21

Тема 14. Психологія індивідуального світу Я людини. Я-концепція особистості

Культура і Я-концепція. Модель опосередкованого впливу культури на дії, поведінку, думки і почуття через Я-концепцію. Критична оцінка концепції незалежного і взаємозалежного “Я”. Дуальні властивості “Я” і вплив культури. Взаємопов’язана та ізольована Я-концепція. Мультикультурні ідентичності. Культура і психологічні процеси розвитку особистості. Теорія соціально-емоційного розвитку Е. Еріксона.

Література: 6; 12; 15; 16

Тема 15. Психологія і ситуація людини

Поняття особистого простору людини. Особистий простір та територіальна поведінка, їх залежність від культурних традицій. Труднощі, які виникають у людини в умовах урбанізованого середовища. Культура, сприймання особистості і привабливість. Культура і атрибуції. Атрибутивні стилі у різних культурах. Культура і конформізм, поступливість, підкорення і співпраця.

Література: 4; 6; 12; 15

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Соціально-психологічний практикум” денна форма навчання

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Психологічний світ людини і культура: обґрунтування взаємодії</i>					
Тема 1. Людина і психологічний розвиток особистості	2	2	6	-	
Тема 2. Психосоціальна сутність людини	2	2	6	-	
Тема 3. Людина в системі соціальних відносин	2	2	7	-	
Тема 4. Соціальні ролі, норми і цінності	2	2	6		
Тема 5. Культура та елементи соціальної поведінки	2	2	6	1	
<i>Змістовий модуль 2. Психологічні аспекти соціального життя</i>					
Тема 6. Особистість як суб’єкт суспільного життя	3	3	8	1	
Тема 7. Проблема свідомості і реалії повсякдення	4	4	8	-	М.1 – 2 год.
Тема 8. Структура і суспільний характер свідомості	4	4	8	-	
Тема 9. Цінності, смисли і психологічний світ	4	4	8	-	

людини					
Тема 10. Психологія спілкування	4	4	8		
Тема 11. Психологія психічного та фізичного здоров'я	4	4	8	-	
Тема 12. Психологія соціальної поведінки і гендеру	4	4	8	1	
Тема 13. Психологічна та екологічна складові у гармонізації навколишнього середовища	2	2	8	1	
Тема 14. Психологія індивідуального світу Я людини. Я-концепція особистості	4	4	8	1	
Тема 15. Психологія і ситуація людини	2	2	8	-	М.2 (РКР) – 2 год
Разом	45	45	111	5	

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Соціально-психологічний практикум»

Практичне заняття №1

Тема: Людина і психологічний розвиток особистості.

Мета: Ознайомити студентів із основоположними категоріями психології як навчальної дисципліни.

Запитання для обговорення:

1. Місце і роль культури у розвитку психології.
2. Об'єкт, предмет і завдання психології.
3. Основні поняття психології.

Література: 1; 2; 4; 5; 6

Практичне заняття №2

Тема: Психо-соціальна сутність людини.

Мета: Сформувати у студентів світоглядні універсалії вітакультурної парадигми.

Запитання для обговорення:

1. Психологічне знання та його специфіка.
2. Визначення та інтерпретації культури.
3. Вітакультурний підхід, його принципи і категорії.
4. Змістово-логічне обґрунтування вітакультурної методології.

Література: 2; 5; 8; 10; 12; 15

Практичне заняття №3

Тема. Людина в системі соціальних відносин.

Мета: Сформувати нормативну грамотність і ціннісно-естетичне світобачення студентів.

Запитання для обговорення:

1. Українська ментальність у сфері національної культури.
2. Сфера української ментальності в духовному вимірі людства: концептуальні орієнтири.
3. Структура національного менталітету.

4. Соціум і соціетальна психіка.
Література: 2; 4; 5; 10; 14

Практичне заняття №4

Тема: Соціальні ролі, норми і цінності.

Мета: Розвивати пізнавальний інтерес студентів, почуття національної гордості.

Запитання для обговорення:

1. «Школа Ментальності», основні засади.
2. Модель проектування соціально-культурно-психологічного простору (зміст, досвід)
3. Соціетальні особливості України як самобутнього суспільства.

Література: 2; 9; 10; 14

Практичне заняття №5

Тема: Культура та елементи соціальної поведінки.

Мета: Ознайомити студентів із основними інноваціями освітньої системи.

Запитання для обговорення:

1. **Модульно-розвивальна система організації освітнього процесу, її принципи та умови реалізації.**
2. Теорія, методологія, технологія та експериментальна практика модульно-розвивальної оргсистеми навчання.
3. Аналіз аспектів соціально-культурної доктрини розвитку.

Література: 4; 12; 15

Практичне заняття №6

Тема: Особистість як суб'єкт суспільного життя.

Мета: Сформувати основні навички поведінки у виробничих організаціях.

Запитання для обговорення:

1. **Організаційна культура і організаційний клімат, їх рівні.**
2. Параметри організацій.
3. Типи організацій.
4. Практичні застосування концепції організаційної культури.

Література: 1; 4; 11; 13

Практичне заняття №7

Тема: Проблема свідомості і реалії повсякдення.

Мета: Розвивати світоглядний інтерес студентів, компетентність у прийомі рішень.

Запитання для обговорення:

1. **Психологічні аспекти теорії прийняття рішень.**
2. Основні функції процесу прийняття рішень.
3. Демократична та олігархічна процедури прийняття рішень.
4. Крос-культурні дослідження процесу прийняття рішень.

Література: 3; 4; 11; 13

Практичне заняття №8

Тема: Структура і суспільний характер свідомості.

Мета: Формувати норми свідомого відношення студентів у соціумі.

Запитання для обговорення:

- 1. Поняття свідомості**
2. Структура свідомості
3. Суспільний характер свідомості
4. Культура особистості

Література: 4; 6; 9; 10; 15

Практичне заняття №9

Тема: Цінності, смисли і психологічний світ людини.

Мета: Формувати норми адекватної моральної поведінки студентів у соціумі.

Запитання для обговорення:

- 1. Групова психологія. Групи своїх і чужих.**
2. Атрибутивні стилі у різних культурах.
3. Культура, виховання дітей, батьківські обов'язки і сім'я.
4. Культура і мораль.

Література: 2; 5; 6; 14; 15; 16

Практичне заняття №10

Тема: Психологія спілкування.

Мета: Розвивати комунікабельність студентів, виробити навички спілкування у групі.

Запитання для обговорення:

- 1. Культура і мова.**
2. Відмінності у мовах різних культур.
3. Культура і невербальна поведінка.
4. Міжкультурна і внутрішньокультурна комунікація.
5. Врегулювання культурних конфліктів.

Література: 2; 5; 6; 13; 14; 15

Практичне заняття №11

Тема: Психологія психічного та фізичного здоров'я.

Мета: Сформувані установку на вдосконалення власного фізичного стану.

Запитання для обговорення:

1. Культурні відмінності в уявленнях про здоров'я.
2. Соціокультурний вплив на фізичне здоров'я і розвиток хвороб.
3. Вплив культури на уявлення і вірування, пов'язані зі здоров'ям і хворобою.

Література: 6; 8; 11; 13; 16

Практичне заняття №12

Тема: Психологія соціальної поведінки і гендеру.

Мета: Ознайомити студентів із основними положеннями гендеру, розвивати обізнаність студентів у гендерних відмінностях між чоловіками і жінками.

Запитання для обговорення:

1. Психологічна наука і гендер.
2. Біологічна і психологічна стать.
3. Культура і гендерні стереотипи.
4. Психологічні гендерні відмінності у різних культурах.
5. Гендерна ідентичність.

Література: 4; 6; 10; 18

Практичне заняття №13

Тема: Психологічна та екологічна складові у гармонізації навколишнього середовища.

Мета: Ознайомити студентів із основними поняттями екології, розвивати екологічне мислення і поведінку

Запитання для обговорення:

1. Виникнення екологічної психології, її предмет та завдання.
Біологічна і психологічна стать.
2. Категорії екологічної психології: екологічна свідомість, середовище, психологічні впливи.
3. Індивідуальна та суспільна екологічна свідомість, їх структура.

Література: 4; 6; 9; 10

Практичне заняття №14

Тема: Психологія індивідуального світу Я людини. Я-концепція особистості.

Мета: Розкрити значення основних положень культурного, духовного розвитку особистості, сутність процесів самовдосконалення.

Запитання для обговорення:

1. Культура і Я-концепція.
2. Модель опосередкованого впливу культури на дії, поведінку, думки і почуття через Я-концепцію.
3. Критична оцінка концепції незалежного і взаємозалежного “Я”.
4. Культура і психологічні процеси розвитку особистості.

Література: 4; 6; 9; 10; 16

Практичне заняття №15

Тема: Психологія і ситуація людини.

Мета: Сприяти розвитку у студентів конкретного, ситуативного та аналітичного мислення.

Запитання для обговорення:

1. Поняття особистого простору людини.
2. Труднощі, які виникають у людини в умовах урбанізованого середовища.
3. Культура і конформізм, поступливість, підкорення і співпраця.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни «Соціально-психологічний практикум»

КПЗ виконується студентами у формі аналізу та інтерпретації тестових завдань та результатів ділових ігор, що стосуються курсу. Для цього розроблено ряд тестів, ігор, тренінгів, практикумів. У науковому повідомленні обґрунтовується актуальність теми, вказується мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження, його основна ідея або гіпотеза. Теоретична його частина передбачає короткий виклад наукового матеріалу з даної психосоціальної проблеми, аналіз та аргументацію різних наукових підходів, концепцій, моделей, а емпірична – відображає вміння студента застосувати набуті теоретичні знання на практиці, підібрати психодіагностичний (тести, опитувальники) та психокорекційний (вправи, ігри) інструментарій для дослідження предметного змісту конкретної проблематики. У висновках треба коротко підсумувати виконану роботу в контексті досягнення мети дослідження, внести конкретні пропозиції. ІНДЗ оцінюється за 100-бальною шкалою (20% від загальної оцінки з курсу).

Варіанти КПЗ

1. Способи і стилі життя в сучасному суспільстві
2. Творчість і соціальна поведінка
3. Особистість як система ідей
4. Самопізнання і самооцінка в житті людини
5. Стратегії життя як ідеальні орієнтири людської поведінки
6. Соціальна ідентичність та інтеграція у соціальний простір життя
7. Свобода і відповідальність в житті сучасної людини
8. Поняття здоров'я та здорового способу життя
9. Ціннісні виміри людського життя
10. Сенс людського життя і призначення людини
11. Моя життєва позиція
12. Сутнісні прояви людини (діяльність, соціальність, одухотвореність)
13. Життєвий успіх і компетентність
14. Соціальне пізнання і професія соціального працівника
15. Роль ментальності в життєдіяльності суспільства і особи
16. Культура як соціальне народження людини
17. Культура як феномен суспільного життя
18. Культура та антикультура
19. Культура і цивілізація
20. Сучасні проблеми відродження та розвитку української культури
21. Культура особистості як цілісне утворення
22. Світогляд людини як результат духовного осягнення світу
23. Мораль і світогляд. Розвиток особистості
24. Досвід і мудрість як принципи формування світобачення
25. Світоглядно-мистецьке бачення дійсності

7. Самостійна робота студентів.

№ п/п	Теми	К-сть годин
		ДФН
1	Соціальний конфлікт його суть і структура	4
2	Причини і функції соціальних конфліктів	4
3	Типи соціальних конфліктів.	8
4	Управління соціальним конфліктом та його розв'язання	4
5	Концепції конфлікту в зарубіжній та вітчизняній соціології.	5
6	Види і типи соціальних конфліктів	4
7	Методи профілактики та розв'язання конфлікту	4
8	Соціальна напруженість і конфлікти в українському суспільстві	6
9	Поняття соціальної стратифікації та соціальної мобільності	4
10	Суспільство як цілісна система, його характеристики	4
11	Особистість в системі соціальних зв'язків	4
12	Соціальний статус та соціальні ролі особистості	4
13	Цінності як елемент культури	8
14	Сім'я як мала соціальна група	4
15	Культура і особистість	4
16	Основні напрями розвитку західної соціології ХХст.	4
17	Основні соціологічні парадигми соціології другої половини ХХ ст.	4
18	П.Сорокін – видатний соціолог ХХ ст.	4
19	Екологічний напрямок в соціології	4
20	Суспільство як соціальна реальність і як соціальна система	4
21	Системний аналіз суспільства в історії соціології	4
22	Типологія системного розгляду суспільства	4
23	Місце і роль соціальних спільнот у розвитку суспільства	4
24	Соціальні зміни і соціальний розвиток	4
25	Критерії соціальної стратифікації	4
Разом:		111

8. Тренінг з дисципліни «Соціально-психологічний практикум»

Організація і проведення тренінгу (4 год.)

Програма тренінгу особистісного зростання:

Мета: встановлення позитивного психологічного клімату, розвиток особистісного ресурсу

Структура тренінгу:

1. *Підготовчий етап:* ознайомлення учасників тренінгу з основними цілями та завданнями тренінгу, форматом тренінгу; знайомство учасників тренінгової групи з тренером та між собою, прояснення

очікувань та побоювань учасників групи стосовно тренгу; встановлення та прийняття правил тренінгової групи.

2. Основна частина:

- Особистісне зростання – (міні-лекція).
- Зняття емоційної напруги.
- Використання позитивних емоцій, які пов'язані з успіхами в минулому та майбутньому для формування нових зв'язок.
- Відпрацювання і оволодіння навичками, що допоможуть згуртувати групу.
- Формування установки про значущість своєї особистості.
- Здійснення рефлексій власного Я.
- Проектування програми особистісного зростання («дерево життя»).

3. Заключна частина:

Підведення підсумків тренгу, оцінка досягнення цілей тренінгу, відповіді на запитання, анкетування.

Методи проведення: міні-лекції, ситуаційно-рольова гра, дидактична гра, ситуаційна гра, ігри-розминки, відпрацювання конкретних умінь та навичок, робота в малих групах, в парах, практичні вправи, рухливі вправи, тестування, рольові ігри.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Соціально-психологічний практикум» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування за кожним змістовим модулем;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КППЗ;
- підсумковий екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціально-психологічний практикум» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (письмовий іспит)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (7 тем по 5 балів = 35 балів). 2. Письмова	1. Усне опитування під час занять (8 тем по 5 балів = 40 балів).	1. Написання КППЗ, яке включає вибір завдання, підбір літ-ри, складання плану, написання та оформлення роботи згідно	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10

(%)

контрольна робота – 65 балів	2. Письмова контрольна робота – 60 балів	вимог - 60 балів. 2.Захист КППЗ - 30 балів. 3. Участь у тренінгах – 10 балів.	тестів по 2 бали = 20 балів
------------------------------	--	---	-----------------------------

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Дидактичні тести	1-15
2	Опорний конспект лекцій	1-15
3.	Робочий зошит	1-15
4.	Презентації лекцій	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
2. Євдокімова О.О. Історія психології : навч. посіб. / О.О. Євдокімова. - Вид. 2-ге , допов. – Харків : Константа, 2020. – 320 с.
3. Засекіна Л.В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. / Л.В. Засекіна, Т.В. Пастрик. 2-е вид. К.: ВСВ«Медицина», 2018. 216 с.
4. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Навчальний посібник. Університетська книга. 2017. 352 с.
5. Історія психології: від античності до початку XX століття : навч. посібник / Авт-уклад. О.П.Коханова, 2016. НВП «Інтерсервіс». 235 с.
6. Карпенко З. Аксіологічна психологія особистості : монографія / Зіновія Карпенко. – 2-е вид., перероб., доповн. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. – 720 с.
7. Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб. Чернівці: Яворський Н.С. [вид.], 2018. 276 с.

8. Подшивалкіна В. І., Дементьева К. Г. Соціально-психологічний практикум. Київ: [КНТ]. 2019. 104 с.
9. Попович І.С. Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика: навч.-метод. посіб. Херсон: Вид-во ХДУ, 2019. 60 с.
10. Попович, І. С. Психологія соціальних очікувань особистості : методологія, теорія і практика : навч.-метод. посіб. / І. С. Попович. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2019. – 160 с.
11. Психологія управлінської діяльності лідера: навчальний посібник/ Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Харків, 2017 р. 100 с.
12. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. Навчальний посібник. Центр видавничої літератури. 2019. 269 с.
13. Сивогракова З. А. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: конспект лекції / З.А. Сивогракова, Н.В. Алексєєнко. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.
14. Соціальна психологія: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
15. Соціокультурні та психологічні вектори становлення особистості : колективна монографія / О. Є. Блинова, С. І. Бабатіна, Т. М. Дудка, А. М. Одінцова та ін. / відпов. ред. О. Є. Блинова. – Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В. С., 2018. – 428 с.
16. Фурман, О. Я-концепція як предмет багатоаспектного теоретизування. *Психологія і суспільство*. 2018. № 1-2. С. 38-67.
17. Чала Ю.М. Психодіагностика: навч. посіб. Харків: Панов А.М., 2018. 245 с.
18. Щотка О.П. Гендерна психологія: навч. посіб., Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 358с.
19. Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Issues / Eds. L. Steg, K. Keizer, A. Buunk, T. Rothengatter. 2nd ed. New York: Cambridge University Press, 2017. 410 p.
20. Michael A. Forrester, Cath Sullivan. Doing Qualitative Research in Psychology: A Practical Guide. SAGE Publications Ltd; Second edition. 2019. 376 p
21. Rose M. Spielman, William J. Jenkins, et al. Psychology 2e. Independently published. 2020. 779 p.